

Sygn.akt III AUa 541/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 lutego 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Dorota Elżbieta Zarzecka (spr.)

Sędziowie: SA Teresa Suchcicka

SA Alicja Sołowińska

Protokolant: Ewa Daniluk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 7 lutego 2019 r. w B.

sprawy z odwołania W. T. (1)

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o emeryturę rolniczą

na skutek apelacji wnioskodawcy W. T. (1)

od wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku V Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 25 maja 2018 r. sygn. akt V U 150/18

I. **oddala apelację.**

II. **przyznaje ze Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w Białymstoku r.pr. D. Ż. 120 (sto dwadzieścia) złotych powiększone o należny podatek od towarów i usług tytułem kosztów pomocy prawnej w postępowaniu apelacyjnym.**

SSA Teresa Suchcicka SSA Dorota Elżbieta Zarzecka SSA Alicja Sołowińska

Sygn. akt III AUa 541/18

UZASADNIENIE

W. T. (1) złożył odwołanie od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z 19 stycznia 2018 roku, odmawiającej przyznania mu prawa do emerytury rolniczej, na podstawie art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z 19 lutego 2018 r. o odmowie przyznania emerytury rolniczej, na podstawie art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Organ rentowy wnosił o oddalenie odwołań wskazując, że W. T. (1) nie spełnił warunków do przyznania emerytury, bowiem nie osiągnął wieku 65 lat, nie podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 30 lat oraz nie zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej.

Sąd Okręgowy w Białymstoku wyrokiem z 25 maja 2018 r. oddalił odwołania od obu decyzji.

Sąd Okręgowy powołując się na przepisy art. 19 ust. 1, ust. 2, ust. 2a art. 20 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. 2017 poz. 2336 t.j.) uznał, że W. T. (1) nie spełnił warunków emerytalnych określonych w art. 19 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, bowiem będąc urodzonym (...), nie osiągnął wieku emerytalnego wynoszącego 65 lat. Nie spełnił również łącznie wszystkich warunków wskazanych w art. 19 ust. 2 ustawy, bowiem nie posiadał wymaganych co najmniej 30 lat ubezpieczenia emerytalno-rentowego (łącznie udowodniony okres wyniósł 27 lat, 11 miesięcy i 26 dni). Sąd wskazał, że z uwagi na datę urodzenia wnioskodawcy, po dniu 31 grudnia 1948r., do stażu emerytalnego nie podlegały zaliczeniu okresy podlegania przez niego innemu ubezpieczeniu społecznemu ponad 12 lat wskazane w decyzjach dołączonych przez wnioskodawcę do odwołania. Wnioskodawca nie legitymował się okresem 47 lat. Nie zaprzestał również prowadzenia działalności rolniczej, bowiem był podatnikiem podatku rolnego, co wynikało z zaświadczenia Urzędu Gminy M.. Zatem zgodnie z art. 38 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników istniało domniemanie, że prowadził działalność rolniczą. Niemniej sam fakt braku co najmniej 30 lat podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu uniemożliwił przyznanie wnioskodawcy prawa do emerytury rolniczej, na zasadzie art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników. Dlatego też, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., Sąd oddalił odwołanie.

Apelację od powyższego wyroku złożył W. T. (1). Zakwestionował w niej ustalenia Sądu pierwszej instancji w zakresie obliczenia stażu ubezpieczeniowego i uznania, że nie zaprzestał prowadzenia gospodarstwa rolnego. Podniósł, iż legitymuje się ponad 30-letnim stażem pracy w gospodarstwie rolnym i poza nim oraz zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej.

Ustanowiony w postępowaniu apelacyjnym pełnomocnik z urzędu r. pr. D. Ź. podtrzymała apelację złożoną przez W. T. (1). Wskazała, że Sąd pierwszej instancji w uzasadnieniu wyroku nie podał jakie okresy podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu złożyły się na okres 27 lat 11 miesięcy 26 dni, co powoduje niemożność dokonania kontroli orzeczenia Sądu.

Wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie odwołania, przyznanie od organu rentowego na rzecz odwołującego kosztów postępowania według norm przepisanych oraz przyznanie ze Skarbu Państwa na rzecz pełnomocnika kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, nie opłaconej w całości ani w części.

Organ rentowy wniósł o oddalenie apelacji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna.

Z prawidłowo zastosowanych przez Sąd pierwszej instancji przepisów wynika, że: emerytura rolnicza przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie następujące warunki: 1) osiągnął wiek emerytalny; wiek emerytalny kobiety wynosi 60 lat, a mężczyzny 65 lat; 2) podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 25 lat, z uwzględnieniem art. 20 (art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników - Dz.U. 2017 poz. 2336 t.j.). Emerytura rolnicza przysługuje także ubezpieczonemu rolnikowi, który spełnia łącznie następujące warunki: 1) osiągnął wiek 55 lat, jeśli jest kobietą, albo 60 lat, jeśli jest mężczyzną; 2) podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 30 lat; 3) zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej (o czym stanowi art. 19 ust. 2 ustawy). W myśl art. 19 ust. 2a przepis ust. 2 stosuje się do rolnika, który do dnia 31 grudnia 2017 r. spełnił warunki, o których mowa w ust. 2. Natomiast w świetle art. 20 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników do okresów ubezpieczenia wymaganych zgodnie z art. 19 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2 zalicza się okresy: 1) podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników indywidualnych i członków ich rodzin w latach 1983-1990; 2) prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym, po ukończeniu 16. roku życia, przed dniem 1 stycznia 1983 r.; 3) od których zależy prawo do emerytury zgodnie z przepisami emerytalnymi. W myśl art. 20 ust. 3 przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r.

W. T. (1) urodził się (...), co oznacza, że urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r. i do stażu emerytalnego tj. do okresów podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu, w myśl art. 19 ust. 2 pkt 2 i 20 ust. 1 pkt 3 ustawy nie można mu zaliczyć okresów, od których zależy prawo do emerytury, zgodnie z przepisami emerytalnymi.

Prawidłowo zatem organ rentowy do stażu emerytalnego zaliczył W. T. (2) wyłącznie okresy podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników i opłacania z tego tytułu składek na ubezpieczenia społeczne od 1 lipca 1977 r. do 4 września 1980 r. oraz od 13 marca 1987 r. do 4 stycznia 2012 r. w rozmiarze 27 lat 11 miesięcy 26 dni.

Okresy zatrudnienia skarżącego od 1 września 1970 r. do 27 lipca 1973 r., od 11 września 1973 r. do 31 lipca 1975 r., od 18 września 1975 r. do 31 stycznia 1976 r., od 6 lutego do 30 czerwca 1977 r. oraz od 5 września 1980 r. do 12 marca 1987 r. (dowód: akta osobowe (...) oraz akta KRUS), jako okresy zatrudnienia poza rolnictwem słusznie nie podlegały zaliczeniu do stażu emerytalnego

Przerwy w zatrudnieniu poza rolnictwem od ukończenia 16 roku życia tj. od 28 września 1970 r. do objęcia W. T. (2) ubezpieczeniem społecznym rolników, tj. do 13 marca 1987 r. wynoszą 3 miesiące 27 dni. Zatem nawet ich zaliczenie do stażu emerytalnego nie zmieni faktu braku podlegania przez niego ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 30 lat.

Do okresów podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu W. T. (2) nie można zaliczyć okresów od 5 stycznia 2012 r. do chwili wydania zaskarżonych decyzji – 19 stycznia 2018 r. i 19 lutego 2018 r., ponieważ nie podlegał on wówczas ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu rolników i nie opłacał składek na te ubezpieczenia. Od 14 grudnia 2011 r. nabył prawo do renty rolniczej na stałe. Od 30 października 2015 r. do 30 czerwca 2017 r. podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników w ograniczonym zakresie na wniosek, tj. w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego, macierzyńskiego.

Zatem pomimo, że W. T. (1) generalnie legitymuje się stażem zatrudnienia w rolnictwie i poza nim w rozmiarze ponad 30 lat, to nie spełnia warunków do nabycia prawa do emerytury rolniczej, zarówno na podstawie art. 19 ust. 1, jak i 19 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, ponieważ na datę wydania zaskarżonych decyzji nie ukończył 65 lat, nie podlegał ubezpieczeniu społecznemu emerytalno-rentowemu w rozmiarze co najmniej 30 lat oraz nie zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej do 31 grudnia 2017 r.

W związku z tym, że nie podlegał on ubezpieczeniu społecznemu emerytalno-rentowemu w rozmiarze co najmniej 30 lat bezprzedmiotowym jest rozważanie czy zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, bowiem do nabycia prawa do emerytury na podstawie art. 19 ust. 2 ustawy niezbędne jest spełnienie łącznie wszystkich wymaganych przesłanek a niespełnienie jednej z nich przy spełnieniu pozostałych wyklucza uznanie, że doszło do nabycia prawa do emerytury rolniczej.

Mając na uwadze powyższe Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 385 k.p.c., oddalił apelację – punkt I sentencji wyroku.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu w postępowaniu apelacyjnym orzeczono na podstawie § 16 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 15 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz.U. z 2016 r., poz. 1715) – pkt II sentencji wyroku.

SSA Teresa Suchcicka SSA Dorota Elżbieta Zarzecka SSA Alicja Sołowińska